

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2009. évi február hó 10. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

A másodfokú bíróság az emberölés büntette miatt **a vádlott** ellen indult büntetőügyben a Somogy Megyei Bíróság B.303/2008/21. számú ítéletének a bűnjelekre vonatkozó részét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot e tekintetben különleges eljárás lefolytatására utasítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztésbe beszámít a 2008. évi október hó 17. napjától a mai napig előzetes fogvatartásban töltött idő.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült 25.200 (huszonötezer-kettőszáz) forint bűnügyi költség megfizetésére.

I n d o k o l á s

A Somogy Megyei Bíróság a 2008. évi október hó 17. napján kelt B.303/2008/21. számú ítéletével avádlottat a Btk.166.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés b), d) és f) pontjai szerint minősülő emberölés büntette miatt életfogytig tartó fegyházbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből kizárta. Ezen túlmenően a vele szemben a Btk.327.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő jármű önkényes elvételének büntette miatt indult eljárást megszüntette.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen enyhítés végett a vádlott és a védő jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség az átiratában, illetve a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását indítványozta, míg a védő - az enyhébb jogkövetkezmények alkalmazására irányuló fellebbezésének fenntartása mellett - másik igazságügyi ideg- és elmeszakértő kirendelésére is javaslatot tett.

A másodfokú bíróság a jogorvoslattal megtámadott határozatot a Be.348.§ (1) bekezdése alapján - a Be.348.§ (2) bekezdésében írt korlátok között - az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Ennek során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást - figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjára - az iratok tartalma alapján az alábbiak szerint egészítette ki, illetve helyesbítette:

- A vádlott az elkövetéskor nem szenvedett az elmeműködés olyan kóros állapotában - így különösen elmebetegségben, gyengeelméjűségben, szellemi leépülésben, tudatzavarban vagy személyiségzavarban -, amely képtelenné tette vagy korlátozta volna a cselekmények következményeinek a felismerésében, illetve abban, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjék. Ilyen jellegű megbetegedés később sem volt diagnosztizálható (*dr.szakértő1 és dr.szakértő2 szakvéleménye - nyomozati iratok VI/1619-1627. oldal*).
- Az elsőfokú ítélet II. pontjában írt cselekmény elkövetésekor a vádlott közepes fokú alkoholos befolyásoltság alatt állt, elfogásakor a vérében 2,42 g/l alkoholkoncentráció volt kimutatható (*vérvételi jegyzőkönyv és orvosszakértői vélemény - nyomozati iratok VI/1875-1877. oldal*).
- **Sértett1** 1922. február 4-én született, a cselekmény elkövetésekor betöltötte a 85. életévét.
Bántalmazásakor a következő külsérelmi nyomokkal járó sérüléseket szenvedte el:
 - 1./ a jobb oldali homlokrégióban a központi vonaltól 1 cm-re jobbra, 5×5 cm kiterjedésű területen benyomatos és nyúzatásos jellegű koponyasérülés-;
 - 2./ a bal oldali szemöldökív külső harmada felett sávszerű megszakadás-;
 - 3./ a jobb oldali halántékfali régió határán 1 cm hosszúságú, 5 mm szélesen tátongó, szabálytalan alakú megszakadás-;
 - 4./ a bal oldali fali-tarkórégió határán egy folytonosság-megszakadással jellemezhető, 5×6 cm-es, kékeslilásan áttűnő sérülés-;
 - 5./ a kétoldali csontos szemgödör állományában a felső és alsó szemhéjakra is kiterjedő kékesfeketés bőr alatti vérbeszűrődés-;
 - 6./ az orrcsont orrnyergi részén 1 cm hosszú, 1 mm szélesre nyílt folytonosság-megszakadás, az állkapocs jobb oldalán 5 cm hosszúságú, 6 mm széles felszínes hámozódás, ennek vetületében a jobb oldali szájtorác nyálkahártyájának feketés-kékes bevérvése, a bal oldali

állkapocsfél felett, a nyak elülső felszínén és a bal oldali kulcscsont-szegycsont ízesülés felett vérbeszűrődések-,
7./ a bal oldali vállöv területén a váll-kulcscsonti ízület vetületében 3×3 cm kiterjedésű bevérzés keletkezett.

Az 1./ alatti külsérelmi nyom alatt húzódó, többszörösen tagolt sebzugok a jobb oldali szemzug, illetve az orrgyök irányába haladóan, a felső szemhéj állományában értek véget. Ugyanitt egy szabálytalan, roncsolt jellegű sebzug közvetlenül a jobb oldali szemöldökív eredéséig terjeszkedett. A 2./ alatti külsérelmi nyom mélyében szilánkosan tört bal oldali homlokcsont-darabot lehetett kitapintani, arra is visszavezethetően, hogy a bal oldali halántékcsont és a bal oldali homlokcsont területén átívelő 10 cm-es rész besüppedt.

A felsorolt külsérelmi nyomok keletkezésével egyidejűleg az orrcsont középső és távoli harmadának határán teljes haránttörés, az orr többszörös és darabos törése-;

- az állkapocs jobb oldali felszálló szárán, közvetlenül az ízület alatt haránttörés-;
- a csontos szemkeret alsó ívén haránttörés-;
- a bal oldali járomív középső harmadában haránttörés-;
- a bal oldali halánték-állkapcsi ízület teljes roncsolódása-;
- a bal oldali halántékpikkely és a bal oldali falcsont területének kiterjedt, többszörös, szilánkos, darabos jellegű törése és a kitört csontszigeteknek az agy bal oldali lebenyébe történő benyomódása-;
- a keményburok lágyagyhártyák rétegeinek többszörös sérülése-;
- a jobb oldali csontos szemkeret felső ívén, illetve ennek belső harmadától a jobb oldali homlokpikkely irányába húzódó, 6 cm lefutású törési rendszer-;
- a halántéki-fali törési centrumból a fejtető irányába haladó vonalas jellegű törés, míg
- a bal oldali falcsont területéből kiindulóan, 4 cm lefutású törésvonal jött létre.

Többszörösen megsérült a keményburok, a benyomódott csontszilánkok közvetlen agykérgi sérülést, a bal oldali halántéki és fali tekervények területében - mintegy csecsemőtenyérynyi kiterjedésben - közvetlen agyzúzódásos elváltozás alakult ki. A nyelvcsonton és a pajzsporcon kívül a bal oldali mellkasfél V., VII-VIII. bordái is eltörtek (*dr.szakértő3 és dr.szakértő4 orvosszakértői véleménye - nyomozati iratok V/1345-1361. oldal*).

- **Sértett2** 1941. július 24-én született, a cselekmény elkövetésekor betöltötte a 66. életévét.

Bántalmazásakor a következő külsérelmi nyomokkal járó sérüléseket szenvedte el:

- 1./ arcán, a bal oldalon mind az alsó, mind a felső szemhéjra, a jobb oldalon dominálón a felső szemhéjra kiterjedően kétoldali pápaszem vérömleny-;
- 2./ a homloki részen, összességében 7×2 cm alapterületen gócos jellegű vérbeszűrődés és hámzúzódás-;
- 3./ a bal oldali szemöldökív középső harmadában szabálytalan alakú, barnásvörhenyes, felszínes hámfosztás-;
- 4./ a jobb oldali járomív feletti területen, a külső hallójárat és a jobb külső szemzug közötti részen hüvelykujjbegynyi, bőr alatti vérbeszűrődés-;
- 5./ a jobb oldali homlokdudor vetületében összességében 32 mm hosszúságú és 2-3 mm szélességű, majd e sérülés meghosszabbításában további 38 mm hosszúságú folytonosság-megszakadás-;
- 6./ a jobb oldali halántékfali terület határán egymás mellett négy hasonló adottságú, a koponyatető irányából a nyakon lefelé húzódó folytonosság-megszakadás-;
- 7./ a bal oldali halánték-fali fejtetői régió határán 4 cm hosszúságú folytonosság-megszakadás-;
- 8./ a jobb oldali fülkagyló felső áthajlási ívén, illetve a fülkagyló eredésénél 2 cm hosszúságú folytonosság-megszakadás-;
- 9./ a jobb oldali lábszár elülső felszínén egy 6×0,7 cm kiterjedésű sávszerű hámfosztás-;
- 10./ a jobb oldali alkar középső harmadában kisujjbegynyi felszínes hámfosztás, hámzúzódás-;
- 11./ a jobb oldali könyökcsúcs feletti területen 10×4 mm kiterjedésű felszínes hámzúzódás-;
- 12./ a bal oldali kéz hátán, az I-II. ujj sugár vetületében 5×3 cm kiterjedésű vérbeszűrődés-, míg
- 13./ a bal kéz II-III. ujjának közép- és alapperce közötti ízületi vonalban bevérzett duzzanat keletkezett.

Az 5./ külsérelmi nyommal teljesen egyező adottságokkal rendelkező folytonosság-megszakítások foglalták el a jobb oldali halánték, a jobb oldali fali fejtetőrégió és a tarkórégió kezdeti szakaszát. A 13./ külsérelmi nyom területén a középperc szilánkos törése a III. ujjon szúrt sérülést hozott létre, ennek hátoldalán pedig, a hajlító felszín ízületi vonalában durva, szilánkos csonttörés vált láthatóvá.

A felsorolt külsérelmi nyomok keletkezésével egyidejűleg összetett koponyaalapú törés, ennek folytatásaként tarkótáji csonttörés-, a bal oldali halántéki régiótól az ún. sziklacsonton keresztül a töröknyereg irányába húzódó törésvonal-, ennek kezdeti halántékcsonti régiójában 3×4 cm kiterjedésű, szigetszerű csonttörés jött létre. A töröknyeret követően az ellenoldali elülső és középső koponyagödör határán futott végig a törésvonal folytatása, amely a halántékcsont vetületében ért véget.

A 13./ külsérelmi nyom védekezés során keletkezett (dr.**szakértő3** és dr.**szakértő4** orvosszakértői véleménye - nyomozati iratok V/1577-1595. olda).

- **Sértett3** 1937. szeptember 27-én született, a cselekmény elkövetésekor a 70. életévét még nem töltötte be.

Bántalmazásakor a következő külsérelmi nyomokkal járó sérüléseket szenvedte el:

- 1./ a homlok középvonalában 45 mm hosszú, 3-5 mm széles, egyenetlen szélű folytonosság-megszakítás-;
- 2./ a bal homlokdudor felett haránt irányban, 22 mm hosszú folytonosság-megszakítás-;
- 3./ a bal szemöldökív külső széle felett 35 mm hosszú, zúzott szélű folytonosság-megszakítás-;
- 4./ a bal oldali alsó és felső szemhéj duzzadt, halványszederjes elszíneződése-;
- 5./ az orrgyök duzzadásos, sötétszederjes elszíneződése-;
- 6./ a bal halántékrégió felett 4 cm hosszú, zúzott szélű folytonosság-megszakítás-;
- 7./ a jobb homlokdudor felett harántirányú és egy felfelé húzódó, igen durván zúzott szélű folytonosság-megszakítás-;
- 8./ a hajas fejbőrön, a fali tájon nyílrányú folytonosság-megszakítás-;
- 9./ a fejtetőn, a középvonaltól jobbra a fali régió felett egyenként 38 és 35 mm hosszúságú, zúzott szélű folytonosság-megszakítás-;
- 10./ a bal oldali halántékpikkely felett a külső hallójárat vonalában 31 mm hosszú folytonosság-megszakítás-;
- 11./ a hajas fejbőrön a falcsont-nyakszirtpikkely határán egyenként 15-80 mm hosszúságú folytonosság-megszakítás-;
- 12./ a bal oldali külső hallójárat előtt 5 mm hosszú folytonosság-megszakítás-;
- 13./ a hajas fejbőrön a nyakszirtpikkely felett, fentről lefele húzódó 8 cm hosszúságú folytonosság-megszakítás-;
- 14./ a tarkón, a nyakszirtpikkely alsó harmada felett 14 cm hosszúságú folytonosság-megszakítás-;
- 15./ a tarkón, az előző sérüléssel párhuzamosan, 11 cm hosszúságú folytonosság-megszakítás-;
- 16./ mindkét lapocka vállizületi nyúlványai felett, egy-egy nyílrányú 2,5×1 cm kiterjedésű hámfosztás-;
- 17./ a tarkó jobb oldalán, a csuklyásizom felső rostjai magasságában ujjbegynyi kiterjedésű hámfosztás-;
- 18./ a bal oldali nyak-vállszögletben, a csuklyásizom felső rostjai mentén 3 cm hosszú, 2-3 mm széles hámfosztás-;
- 19./ a bal lapockacsúcs felett 4,5 cm hosszú, 1 cm széles hámfosztás-;

- 20./ a jobb oldali vállizület hátulsó felszíne felett 16×8 cm kiterjedésű bőrelszíneződés, illetve több pontszerű bevérzés-;
- 21./ a bal felkaron, annak elülső-külső felszínén 5×5×4 cm kiterjedésű folytonosság-megszakítás-;
- 22./ a bal könyökcsúcs felett felszínes, kissé egyenetlen szélű folytonosság-megszakítás-;
- 23./ a bal alkar feszítő felszínén, a könyökizület közeli harmadában 2,5×1 cm kiterjedésű bőrelszíneződés, ennek felső pólusa felett 12 mm hosszúságú folytonosság-megszakítás-;
- 24./ a bal oldali csukló orsói bűtyke felett ujjbegynyi bőrelszíneződés-;
- 25./ a jobb alkar orsói éle felett kör alakú, 6 cm átmérőjű duzzanat, sötétszederjes bőrelszíneződés-;
- 26./ a jobb csukló feszítő felszínén, valamint a kéz hátán összefolyó jellegű bőrelszíneződés-;
- 27./ a jobb kéz I. kézközép-alaperc izülete felett duzzanat, továbbá egy haránt irányú, 3,5 cm hosszúságú folytonosság-megszakítás-;
- 28./ a jobb kéz II. kézközép-alaperc feszítő felszíne felett 3 cm hosszúságú folytonosság-megszakítás-;
- 29./ a jobb kéz III. kézközép-alaperc feszítő felszíne felett 3 cm hosszúságú folytonosság-megszakítás-;
- 30./ a jobb kéz IV. kézközép-alaperc izülete felett lencsényi nagyságú hámhiány-;
- 31./ a jobb kéz V. kézközép-alaperc feszítő felszíne felett sötétszederjes bőrelszíneződés-, míg
- 32./ a bal láb hátán a bokavillák alatt 4,5×1,5 cm kiterjedésű hámbeszáradás keletkezett.

A felsorolt külsérelmi nyomok keletkezésével egyidejűleg a jobb oldali nyakszirt-halántékrégió területében 8,5×4,5 cm-es kiterjedésben a koponyacsontok szilánkosan és benyomatosan, éles széllel betörték. Ehhez hasonló sérülések mutatkoztak a nyakszirtpikkely felső harmada felett és a felső-középső harmadánál, a középvonaltól balra. Ezen túlmenően a jobb oldali benyomatos törésvonaltól balra, egy további törésvonal húzódott egészen a bal oldali halántékpikkelyig, a töröknyereg elülső részén keresztül. Az agyfüggelék mirigy roncsolódott, bevérzett, ahogyan a bal oldali dobüreg is.

A durva koponyaboltozati, illetve koponyaalapi csonttöréseken kívül az orrcsont testtávoli harmadában, az orr porcos részén töréses-;

- a bal oldali III-X. bordák elülső hónaljvonalában sorozattöréses-;
- a jobb oldali II-VIII. bordák elülső hónaljvonalában elmozdulás nélküli töréses-;
- a bal oldali járomív kisebb elmozdulással járó töréses-,
- a jobb oldali járomív elmozdulás nélküli töréses-, illetve a jobb oldali csontos szemkeret alsó-belső részének-, továbbá a bal oldali szemkeret arcöböl elülső falára is kiterjedő töréses sérülése jött létre (*dr.szakértő3 és*

A fentiek szerint kiegészített tényállás már mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az a vádlott védekezésével szembenálló részében is a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapul.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályoknak megfelelően folytatta le, szem előtt tartva a Be.118.§ (2) bekezdésében írt rendelkezést is. Így a vádlott részletekbe menő beismerő vallomása mellett nem maradt el az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges további adatok összegyűjtése sem.

A tényállás I. pontját érintően helyesen történt meg a lényeges körülmények rögzítése, mindenekelőtt annak tisztázása, hogy **sértett1** 2007. augusztus 21-én szenvedett halálos sérüléseket, kevéssel azelőtt, hogy a vádlott az utcán tartózkodó **tanú1**-t és **tanú2**-t sósborszesszel kínálta meg.

Egyező tartalmú, ellentmondástól mentes bizonyítékok tették ismertté az említett alkoholos ital eredetét, azt a tény, hogy a szóban forgó 2 dl-es üveget a vádlott kizárólag a sértett lakószobájából hozhatta el. Éppen úgy, ahogyan arra a nyomozati kihallgatásaikor - a helyszínen hátrahagyott ujj- és tenyérlenyomatának a daktiloszkópiai azonosítását követően - maga is következetesen kitért azután, hogy a sértett bántalmazását és lakásának az átkutatását nagy pontossággal ismertette. Olyan részletek előadásával, amelyekről csak az elkövető tudhatott.

Beismerő vallomásaiban a vádlott az őt tettenérő sértett ellökéséről, majd fejének kemény tárggyal, szódásszifonnal történő többszöri és nagy erejű ütlegeléséről számolt be. Lendületes csapásokról, melyek kivétel nélkül ülő testhelyzetben, szemből érték a sértettet. Ezek a mozzanatok maradéktalanul összhangban álltak a boncolás alapján kialakított orvosszakértői véleménnyel, azzal a szakmai ténymegállapítással, hogy a sértett arc- és agykoponyáját legalább öt rendbeli tompa erőbehatás érte, melyek közül egy a bal oldali halántékfali régióban igen nagy erővel érvényesült.

Ez utóbbi sérüléshez társult az a kiterjedt, többszörös, darabos jellegű, koponyaalapra áthúzódó törés, illetve agyzúzódás, amely végül a sértett elháríthatatlan halálát előidézte.

A tettlegesség ismertetését követően tett említést a vádlott a szódásszifon letörlése folytán vérrel szennyeződött ing elrejtéséről, a sértett magatehetetlen és elernyedtestének a lakószobában, az ágya és a ruhásszekrény közötti területen történő elhelyezéséről, majd az ajtó bezárásáról és az ingatlan elhagyásáról. Ismételten olyan elemekről, melyeket az egyéb bizonyítékok messzemenően alátámasztottak.

A sértett holttestét a kulcsra zárt szobájában a fentebb említett helyen találták meg, bevetett ágyának nyugati oldalán, fejjel a falnak. Halálos kimenetelű bántalmazásának közvetlen környezetében, a konyha északi fali síkján, körülbelül 60 cm-es magasságban felkenődéses, míg a padlózat cementlapjain cseppenéses vérszennyeződések voltak; ott, ahol - a vádlott elmondása szerint - eredetileg a sértett ült. Ugyanebben a helyiségben, a heverő ágytámlája mögül pedig előkerült az a fehér alapon kék kockás ing, amely felső részein a sértett vérével volt átitatott.

Az ügy elbírálásában teljességgel érdektelen **tanú2** a kezében sósborszeszes üveget tartó vádlottal való találkozását nagy határozottsággal a 2007. évi augusztus hó 21. napjának délutánjára tette. Már az első kihallgatásakor is, augusztus 24-én pénteken, amikor mindössze az elmúlt néhány nap eseményeit kellett összefoglalnia, abból a szempontból, hogy a vádlottat azon a héten mikor és milyen körülmények között látta.

Nem mondott ennek ellent a halál időpontjával kapcsolatosan előterjesztett orvosszakértői vélemény sem. Az augusztus 23-án, csütörtök reggel megkezdett helyszíni halottszemle idejére a sértett már teljesen kihűlt, merev állapotban volt, míg a nyitott ablakú szobában - a megjelent rovaroknak köszönhetően - megkezdődött a légyálca képződés is. Ilyen előzmények ismeretében, mivel e tárgykörben további célzott vizsgálatokat nem végeztek, mindössze hozzávetőleges pontossággal lehetett az elkövetés idejét meghatározni, mégis hangsúlyozottan azzal, hogy a fentebb értékelt bizonyítékok tartalmi hitelessége nem dőlt meg.

Az elsőfokú bíróság figyelmét nem kerülték el az ettől eltérő bizonyítékok sem: **tanú3** és **tanú4** korábbi előadásaikban megmutatkozó ellentmondásokat e vallomások felolvasásával, illetve a szóban forgó személyek egymás jelenlétében való kihallgatásával igyekezett tisztázni. Ahogyan azt is helyesen ismerte fel, hogy a vádlott tárgyaláson némileg módosított nyilatkozata a büntetőjogi felelősségének az elismerését nem érintette.

A tényállás II. pontját érintően mindvégig azonos tartalmú, a legkisebb részletekig egyező adatok álltak rendelkezésre. Köztük természettudományos megalapozottságú bizonyítékok is, melyek az eljárási törvény megtartásával beszerzett és rögzített beismerő vallomással együtt kétséget kizáróan igazolták azt, hogy a fenti cselekmény után alig néhány héttel később a vádlott **sértett3** és **sértett2** életét is kioltotta.

A vádlott elmeállapotának kérdésében - a Be.101.§ (2) bekezdésében megfogalmazott rendelkezés szerint - két pszichiáter szakorvos, igazságügyi szakértő foglalt állást. Személyes meghallgatással, a korábbi betegségek számbavételével, valamint a belső szervek és az idegrendszer működésére is kiterjedő komplex vizsgálattal. Írásban előterjesztett együttes véleményüket a tárgyaláson is fenntartották, azt módosítani vagy kiegészíteni nem kívánták. Így semmilyen adat nem utalt a beszámítási képesség hiányára, illetve korlátozottságára, vagy akár csak arra, hogy a vádlottnál személyiségzavar alakult

volna ki. Magatartása minden vonatkozásban tájékozottságot mutatott, emlékezetében és felfogásában rendellenesség nem jelentkezett, a hozzá intézett kérdéseket jól érzékelhetően megértette, és a hangulata is a büntetőeljárásbeli helyzetéhez illeszkedett.

Ekként a szakvélemény helyességét semmi nem cáfolta, így - a Be.111.§ (1) bekezdésében írt feltételek hiányában - nem volt indok és törvényes lehetőség más szakértő alkalmazására. Ezért a másodfokú bíróság az erre irányuló bizonyítási indítványt elutasította.

Ugyanakkor az elsőfokú határozat Be.258.§ (3) bekezdés b) pontja szerinti részében a fenti szakmai ténymegállapításokat rögzíteni kellett volna, ahogyan - a történeti események körében - a sérülések pontos felsorolásától és leírásától, illetve az alkoholos befolyásoltság mértékének a megjelölésétől nem lehetett eltekinteni. E hiányosságokat a másodfokú bíróság pótolta.

Az elsőfokú bíróság tényállása ezzel megalapozottá vált, az tehát - a Be.352.§ (2) bekezdése alapján - irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

E tényállásból az elsőfokú bíróság helytállóan következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére.

Cselekményeinek a minősítése is megfelel az anyagi büntető jogszabályoknak.

A vádlott egyenes szándékkal végrehajtott ölési cselekményeit vagyoni haszonszerzés motiválta, a sértettek életét azért oltotta ki, hogy az idegen dolgok elvételére, illetve a helyszínen fellelt élelmiszerek elfogyasztására irányuló magatartását be tudja fejezni. Ennek során rendkívüli lelketlenséget és brutalitást tanúsított: a keze ügyébe akadó kemény tárgyakkal, emberi mivoltából kivetkőzve, kíméletet nem ismerő módon agyonverte a sértetteket.

Ekként nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor e cselekményeket a Btk.166.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés b), d) és f) pontjai szerinti emberölés büntetteként értékelte.

A büntetőjogi jogkövetkezményeket befolyásoló tényezők számba vétele és értékelése azonban csak részben történt meg.

A bűncselekmény tárgyi súlyát mindenekelőtt a sértettek száma határozta meg, az a körülmény, hogy a vádlott a több emberen elkövetett emberölés büntettének a megállapításához szükséges két személy halálának az előidézésén túl további ember életét is kioltotta. Oly módon, hogy a véghezviteli magatartása három oknál fogva is az emberölés súlyosabban minősülő esetét alapozta meg.

Mindhárom sértett idős volt, akik az életkoruk és sorszerű megbetegedéseik folytán csak korlátozottan védekezhettek az egyébként is váratlan támadás ellen. E tényezők az emberi élet semmibe vételére, a vádlott gátlástalanságára, s ezen keresztül személyének a társadalomra fokozottan veszélyes jellegére utaltak.

Az élet elleni bűncselekmények aggodalomra okot adó gyakoriságát, valamint az ittas állapotban történő elkövetést az elsőfokú bíróság helyesen értékelte súlyosító körülményként. Elkerülte azonban a figyelmét az, hogy a vádlottat a Kaposvári Rendőrkapitányság 2268/2007. számú büntetőügyében 2007. augusztus 22-én gyanúsítottként hallgatták ki, így a tényállás II. pontjában írt bűncselekményét már büntetőeljárás hatálya alatt követte el. Ezt a terhére kellett értékelni.

Ezzel szemben a vádlott javára mindössze a büntetlen előéletét és a beismerő vallomását lehetett felhozni. Az előbbi - figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság BKv 56. számú véleményének II/1. pontjában kifejtettekre - szinte elenyésző nyomatékka, míg az utóbbit annak hangsúlyozásával, hogy a hatóságokkal való együttműködésre a tényállás I. pontjában írt cselekmény tekintetében csak akkor került sor, miután a nyomozó hatóság előtt a korábbi előadások tartalmi hitelessége nyilvánvalóan megdőlt.

A súlyosító körülmények jellegére és nyomatékára tekintettel a határozott ideig tartó szabadságvesztés alkalmazása szóba sem jöhetett; megfontolás tárgyát egyedül a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének a biztosítása képezte.

A Btk.37.§-ban megfogalmazott célok e kiemelkedő tárgyi súlyú, az állampolgárok biztonságérzetét megingató és a köznyugalmat megzavaró bűncselekmény esetében kizárólag a vádlottnak a társadalomtól való végleges elszigetelésével érhetőek el. Csak ez biztosítja a társadalom védelmét és juttatja kifejezésre a tetтарыыos büntetés elvét, megfelelve egyben a közösség igazságérzetének.

Helyesen járt tehát el az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottat az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabásakor - a Btk.47/A.§ (1) bekezdés II. fordulója alapján - a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből kizárta. Törvényes a mellékbüntetés alkalmazása is.

Következésképpen az enyhítést célzó fellebbezések nem bizonyultak megalapozottnak.

Ugyanakkor a lefoglalt bűnjelekre vonatkozó rendelkezések több vonatkozásban hiányosnak és tévesnek mutatkoztak, s e tekintetben az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének sem tett eleget.

Az elsőfokú bíróság az elkövetés eszközéül használt, a II. számú bűnjeljegyzéken nyilvántartott 26. sorszámú baltanyelet, a 27. sorszámú félbetört sodrófát, a 28. sorszámú sodrófát és az 51. sorszámú szódásszifont a Btk.77.§ (1) bekezdés a) pontja alapján elkobozta. Elkerülte azonban a figyelmét, hogy a szóban forgó

rendelkezés - figyelemmel a Btk.77.§ (3) bekezdésére - nem alkalmazható akkor, ha a dolog nem az elkövető tulajdona.

Nem adta indokát annak sem, hogy az I. számú bűnjeljegyzéken szereplő hosszú ujjú kabát (3. szám), szilikon gumival megmintázott eszköztől származó benyomódás (4. szám) és a kivágott szőnyegdarab (6. szám), valamint a II. számú bűnjeljegyzéken szereplő fólián rögzített elemi szám (4. szám), cigaretta csikk (12. szám), bőrvív (23. szám), farmernadrág (24. szám), lécdarab (25. szám), fiolában őrzött szőrképletek (29. szám), lécdarabkák (31. szám), lábbeli nyomtöredékek (32., 33., 34., 35., 36. és 46. szám), vascső (39. szám), nylon szatyrok (47. és 50. szám) és a sósborszeszes üveg (52. szám) együttes megsemmisítését miért rendelte el. A nyomok megőrzése, láthatóvá tétele, szakértői vizsgálat alá vonhatósága céljából készített tárgyak ugyanis az iratok részét (mellékletét) képezik, így a lefoglalásukra, s az érdemi döntést követően az elkobzásukra vagy megsemmisítésük elrendelésére nem kerülhet sor (BH 2008/296. számú eseti döntés). E tárgyakat tehát el kellett volna különíteni azoktól a dolgoktól, amelyekre - értéktelen jellegük miatt - senki nem tart igényt.

Kifogásolható továbbá a bűnjelek pontos megjelölésének a hiánya. A bírósági határozatokkal szemben támasztott közérthetőség követelményének a nyilvántartási számok pusztá megemlí tése nem felel meg: az elkobozni, kiadni, illetve megsemmisíteni rendelt ingóságokat mindenkor e tárgyak megnevezésével kell a rendelkező részben feltüntetni.

Erre figyelemmel a másodfokú bíróság a bűnjelekre vonatkozó határozati rendelkezéseket - a Be.373.§ (1) bekezdés III/a) pontja alapján - hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a Be.571.§-a szerinti különleges eljárás lefolytatására utasította.

Az egyéb rendelkezések törvényesek voltak, így azokat a Be.371.§ (1) bekezdésében írtak szerint helybenhagyta.

A kiszabott szabadságvesztés tartamába - a Btk.99.§ (1) bekezdése folytán - az előzetes fogvatartásban töltött időt be kell számítani.

A bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés a Be.381.§ (1) bekezdésén alapul.

P é c s, 2009. február 10.

Dr.Makai Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr.Túri Tamás s.k. előadó bíró, Dr.Tóth Sándor s.k. bíró

A Somogy Megyei Bíróság B.303/2008/9. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.I.231/2008/9. számú végzése folytán - a bűnjelekről történő rendelkezés kivételével - a 2009. évi február hó 10. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

.Makai Lajos s.k.
a tanács elnöke